

Majenou dom ✝

SI UPAŠ?

ADVENT 2023

VSEBINA

Urnik	2
Kazalo, vsebina	3

GRADIVO

Pogum: <i>risani film</i>	4
Uvodni prizor	5

DUHOVNI PROGRAM

Jutranja molitev (sobota in nedelja)	6
Kateheza 1: Pogum in strah	9
Kateheza 2: Ne daj se, vztrajaj!	29
Priprava na spoved (po skupinah)	22

IGRE

Spoznavne igre za skupine	24
---------------------------	----

GRADIVO:

KATEHEZE: Gašper Otrin, Socialna akademija: priročnik za izvajanje mladinskih delavnic > **PESMARICA:** Gašper Otrin > **PRIPRAVA NA SPOVED:** arhiv DV – advent 2013 > **SPOZNAVNE IGRE:** Gašper Otrin > **UVODNI PRIZOR:** arhiv DV – advent 2013 > **JUTRANJE MOLITVE:** prirejeno Gašper Otrin

GRADIVO je namenjeno interni uporabi animatorjem duhovnih vaj v Želimljah.

ODGOVARJA: Gašper M. Otrin SDB, *ravnatelj Majcnovega doma*.

»Mladost je kot vihar, ki te utrdi, da se postaviš na lastne noge.«
(Refren himne adventnih duhovnih vaj »Mladost je kot vihar«, Blaž Podobnik)

POGUM

Animirana risanka, ZDA 2012

Risanka "Pogum" iz leta 2012, ki jo je produciral Pixar Animation Studios, je ganljiva zgodba o odraščanju, družinskih odnosih in pomenu poguma, postavljena v čarobno škotsko deželo.

Zgodba se odvija v kraljestvu DunBroch, kjer živi mlada princesa Merida, neustrašna in spretna lokostrelka. Kljub pričakovanjem svoje matere, kraljice Elinor, da bo sledila tradicijam in postala primerna kraljica, Merida sanja o svobodi in življenju po svojih pravilih. Njeno razmerje z materjo je napeto, saj se obe borita za svojo vizijo prihodnosti.

Glavni konflikt se razvije, ko se Merida sreča z lokalno čarovnico, ki ji izpolni željo po spremembi svoje usode. Vendar pa čarobni trik povzroči težave, saj razbije družinsko vez med Merido in njeno družino. Da bi rešila nesrečo in uroke, ki ogrožajo njene ljubljene, se Merida odpravi na pustolovščino.

Med svojo potjo sreča nenavadne like, vključno z vilinskimi volkovi, duhovi in pomočjo modrega kovača. Vendar pa mora Merida najprej razumeti vrednost družine, ki ji je tako pomembna, in se naučiti, da njena dejanja vplivajo na vse, ki jih ljubi. Vendar to ni preprosto, saj se mora spoprijeti s starimi prepričanji, družinskimi pričakovanji in svojim lastnim uporniškim duhom.

"Pogum" odlikuje čudovita animacija, ki do popolnosti prikaže škotsko pokrajino, kulturo in tradicijo. Glasbena spremljava, vključno s skladbo "Naj bo" (Breathe), daje filmu globino in čustveno resonanco. Zgodba je univerzalna in se dotika mnogih vidikov človeškega življenja, vključno z odraščanjem, sprejemanjem odločitev in reševanjem družinskih konfliktov.

Na sredi filma je sporočilo **o pomenu svobode in poguma pri iskanju lastne poti**. Merida je junakinja, ki se ne boji izzivov, ampak išče svojo identiteto in se bori za svoje sanje. Hkrati pa se nauči, kako pomembni so kompromisi in razumevanje v družini ter kako lahko njene odločitve vplivajo na vse okoli nje.

Film poudarja tudi medgeneracijske odnose med starši in otroki ter kako je za uspešno družinsko dinamiko potrebno spoštovanje in ljubezen. Na koncu Merida in njena mati Elinor najdeta skupen jezik in razumevanje, kar prinese globoko čustveno izpolnitev in rast v odnosu med materjo in hčerko.

"Pogum" je film, ki nagovarja tako otroke kot odrasle, saj se dotika tem, s katerimi se vsak posameznik lahko poistoveti. S svojimi pristnimi liki, izjemno animacijo in močnim sporočilom odraslemu občinstvu ponuja priložnost za razmislek o lastnih odločitvah in družinskih odnosih. Film "Pogum" se je hitro uveljavil kot ena izmed najbolj priljubljenih risank v 21. stoletju in ostaja dragocen del Pixarjeve filmske zapuščine.

Vir: ChatGPT

UVODNI PRIZOR

OSEBE: kralj, kraljica, hčerka, konj Angus

Kraljica: *Dragi, ne vem več, kaj bi z njo! Vse sem že poskusila, pa me sploh ne upošteva.*

Kralj: *Si se že poskusila pogovoriti z njo?*

Kraljica: *Sem že poskusila in me nikoli ne posluša!*

Princesa: *Angus, mami me sploh ne posluša. Sploh ne razume, kaj ji govorim!*

Konj se na to izjavo odzove z rezgetanjem.

Kralj: *Predstavljaš si, da sem jaz ona. (Kraljica odkimava.) Daj no, poskusi! Kaj bi mi rekla?*

Kraljica: *Ne, ne znam.*

Kralj *(začne oponašati svojo hčerko, se pači in govori z visokim glasom, uporablja kretnje ...): Ne bom naredila tega, to je popolnoma neumno! Ne bi rada postala kraljica, rada bi bila svobodna. Rada bi čutila veter v laseh, ko jaham v sončni zahod, rada bi počela, kar bi si sama želela!*

Kraljica *(zavzdihne, zavije z očmi in začne govoriti.): Draga moja, toliko časa smo se pripravljali, te vzgajali, dajali smo ti vse, kar si si želela. Kaj še pričakuješ od naju?*

Princesa *(jezno razlaga svojemu konju): Ne nalagajta mi še take odgovornosti! Dajta mi vsaj še nekaj let! Saj si nisem želela postati princesa, nisem jaz kriva, da sem hči kralja in kraljice! Zakaj moram biti prav jaz kraljica?! (Kralj se medtem, ko ona govori, pači in jo oponaša, kot da bi kraljici razlagal isto.)*

Kraljica: *Razumem, da se ti to zdi nepravilno. Tudi jaz sem bila prestrašena, ko sem bila na tvojem mestu, ampak ne moremo bežati pred tem, kar smo in pred tem, kar moramo narediti.*

Princesa *(kralj jo spet oponaša): Ampak jaz nočem, da bi se moje življenje že končalo. Želim si biti svobodna!*

Kraljica: *A si pripravljena plačati ceno za svojo svobodo?*

Princesa: *Tega ne počnem zato, da bi vaju spravila v slabo voljo, ampak ...*

Kraljica *(jo prekine): Ko bi vsaj videla, da to delam, ker te imam rada.*

Princesa: *Ampak to je moje življenje. Nisem pripravljena na vse to ...*

Kraljica: *To je vse v tvoje dobro.*

Princesa: *Lahko bi me razumela, če bi me le ...*

Kraljica: *Želim si, da bi me le ...*

Princesa in Kraljica *(naenkrat): Poslušala!*

(Konec)

JUTRANJA MOLITEV

SOBOTA: ČAS NAM JE PODARJEN

Potrebščine: 3 animatorji, velik plakat, napis na listu, 7 oseb

Pesem

Animator 1: (počasi bere)

Predpostavljajmo, da banka na moj račun vsako jutro nakaže vsoto 86.400 € (na plakat na veliko napišemo znesek in ga položimo na sredino prostora), problem pa je, ker se ti ne bi ohranil niti cent za naslednji dan. Vsak večer bi se ti avtomatsko izbrisalo vse, česar ne bi porabil v teku dneva. Kaj bi naredil vsak večer? Seveda, dvignil bi vse do zadnjega centa.

Ali veste, da ima prav vsak od nas eno tako banko, imenuje pa se ČAS. Vsako jutro je položeno na moj račun 86.400 sekund (obrne plakat okoli in na njem ta napis). Vsak večer so izbrisane vse sekunde, ki niso bile uporabljene. Nič časa ne ostane, nikoli več ga ne morem dobiti nazaj. V vsakem dnevu pa je izvršen novi plog 86.400 sekund (na plakat damo čez napis nov napis na barvnem listu 86.400 sekund). Če nisem vsega, kar mi je bilo na razpolago porabil, sem izgubil vse, kar je ostalo. Ne morem najeti posojila "za jutrišnji dan". Živim lahko le čas, ki mi je podarjen, dan, ki je še pred menoj. Moram se torej potruditi, da naredim vse, da ohranim zdravje, pridobim srečo, preživim čas s prijatelji, opravim svoje obveznosti, delam tisto, kar me veseli. Ura pa brez zadržka teče naprej, vsak dan znova. Lahko pa se vprašam tudi, kako zapravljam svoj čas, kam zapravljam mnoge sekunde ...

NAVODILO: Za spodnje besedilo uporabimo toliko oseb, kot je napisanih spodaj. Vsaka oseba naj ima list A4 in na njem napis osebe, ki jo predstavlja: učenec, mater ... Oseba se najprej vsem pokaže, kdo je, nato pa voditelj molitve prebere stavek, ki to osebo zadeva. In tako naprej. Osebe lahko tudi na licu mesta naključno izberemo in jim damo v roke list, ki ga vsem pokažejo in nato ostanejo z njim na sredini prostora dokler ne končamo z branjem.

Animator 2:

Če želimo dojeti pomembnost časa, moramo za to povprašati različne ljudi.

- Za uresničenje vrednosti ENEGA LETA, vprašajmo učenca, ki ponavlja letnik.
- Da se zavedamo vrednosti ENEGA MESECA, vprašajmo mater, ki je rodila en mesec prezgodaj.
- Za poznanje vrednosti ENEGA TEDNA, vprašajmo delavca, ki ima rok, da dokonča neko delo.
- Za poznanje vrednosti ENE URE, vprašajmo nekoga, ki je bil poleg, ko je umrla draga oseba.
- Za razumevanje vrednosti ENE MINUTE, vprašajmo nekoga, ki je zamudil avtobus.
- Da bi došli vrednost ENE SEKUNDE, vprašajmo nekoga, ki je za las ušel prometni nesreči.
- Za odkritje vrednosti ENE MILISEKUNDE, vprašajmo nekoga, ki je na olimpijskih igrah dobil zlato medaljo.

Animator 3: (počasi prebere, vmes mirna instrumentalna glasba, ali tiho igranje na kitaro)

Gospod mojih ur in let, dal si mi veliko časa.

Čas je za mano, čas je pred mano. Bil je moj in bo moj.

Zahvaljujem se ti za vsak udarec ure in za vsako jutro,
ki ga doživim.

Ne prosim te, da mi daš več časa.

Prosim te za modrost, da bi vse ure prav izrabil.

Prosim te, da bi znal nekaj svojega časa ohraniti za to,
kar ni ukaz in dolžnost:

nekaj časa za tišino in zbranost,

nekaj za igro in razvedrilo,

nekaj za ljudi ob robu mojega življenja,

ki potrebujejo družabnika.

Prosim te za prizadevnost, da svojega časa ne izgubljam,
ne zapravljam, ne tratim.

Vsaka ura je kot košček njive:

rad bi jo preoral, rad bi v brazde zasejal ljubezen,

take misli in besede, ki bodo obrodile sad.

Gospod, prosim, blagoslovi vse sekunde mojega dneva in mojega življenja.

Amen.

(animator začne moliti) Oče naš. Zdrava Marija. Slava Očetu.

Pesem

Blagoslov + (podeli duhovnik)

Himna

NEDELJA: MISEL NA BOGA

Pesem

(NAVODILO: Med tem, ko animator počasi bere spodnje besedilo, se zgodba iz besedila nemo igra)

/Jezus (oblečen v belo albo) se sprehaja po prostoru. Nekdo, pokrit z deko, se najprej dela, da spi, nato pa igra v skladu z besedilom/

Opazoval sem te, ko si se zjutraj prebudil. Upal sem, da mi boš namenil vsaj besedo, me vprašal za svet ali pa se mi zahvalil za kakšno dobro stvar, ki si jo doživel včeraj. Toda videl sem, da si bil zaposlen s premišljevanjem, kaj si boš oblekel za v šolo. Še naprej sem čakal, ko si ti hitel po stanovanju, se oblačil in se odpravljaj, da greš ven. Vedel sem, da imaš toliko časa, da bi mi lahko rekel: »Živio!«, a si bil preveč zaposlen. Zate sem razsvetlil nebo, ga ozaljšal z barvami in petjem ptic, da bi videl, če boš vsaj na ta način zaslutil mojo bližino, a ti tega nisi niti opazil.

Opazoval sem te, ko si se odpravljaj v šolo in potrpežljivo sem te čakal ves dan. Najbrž si bil zaradi številnih obveznosti: treninga, domačih nalog, igranja igric ... tako zaseden, da mi ves dan nisi mogel reči niti besedice. Ko si se zvečer vrnil domov, sem na tvojem obrazu zaznal utrujenost. Pomislil sem, da te osvežim z blagim dežjem, ki ti bo pregnal utrujenost. To je bilo moje darilo, a ti si se razjezil in žalil in preklinjal moje ime. Zelo sem si želel, da bi govoril z menoj. Mislil sem si, da je za to še veliko časa. Potem si prižgal televizor. Povečerjal si in se potopil v svoj svet in se spet pozabil pogovarjati z menoj. Videl sem, da si utrujen in razumel sem, da si želiš tišine. Zato sem spustil sonce in na njegovo mesto razsejal nebo, polno zvezd. Kako čudovit prizor je to bil! A ti nisi ničesar, prav ničesar opazil. Preden si šel spat, si zaželel lahko noč svoji mami in očetu, bratu in sestri. Ko si legel, si še nekaj časa skrolal po telefonu nato pa brž zaspal. Tvoje spanje sem spremljal z glasbo in blagimi mislimi in moji angeli so bedeli nad teboj. A to sploh ni važno, saj tako ne bi opazil, da sem vedno s teboj.

/Jezus (oblečen v belo albo) gleda osebo, ki se skriva pod deko in mirno leži - spi/

S teboj potrpi bolj kot si misliš, in bilo bi mi zelo lepo, če bi te naučil vsaj to, da bi tudi ti potrpel z drugimi. Tako te ljubim, da vsak dan pričakujem tvojo molitev. Darove, ki sem ti jih danes dal, so sad moje ljubezni do tebe. Dobro, spet se boš zbudil in še enkrat bom tu in te bom čakal s svojo ljubeznijo v upanju, da mi boš morda tokrat posvetil vsaj delček svojega časa.

Pesem

Oče naš. Zdrava Marija. Sveti angel, varuh moj. Slava Očetu. Blagoslov +

Himna

KATEHEZA 1: POGUM IN STRAH

----- za animatorja -----

Skozi celotno zgodbo risanke Pogum se prepletata pogum in strah. Srečamo pogum očeta Fergusa v boju z medvedom in strah ljudi, da bi se medved zopet pojavil. Pogumna je tudi glavna junakinja Merida, ki strelja z lokom in se ne boji nikogar in ničesar, vsaj tako misli. A tudi ona spozna strah, ko se njena mama spremeni v medveda in ne ve, ali bo še kdaj postala človek. Za POGUM lahko rečemo, da nam pomaga premagati strahove in stopiti iz področja udobja naproti neznanemu. Na drugi strani pa je STRAH, ki je eno od najmočnejših in najstarejših čustev. Pojavlja se v številnih oblikah. V veliki meri nas oblikuje in vpliva na naš razvoj. Njegova evolucijska naloga je varovanje pred nevarnostmi, v skrajnih okoliščinah nam pomaga preživeti. A kadar se naučimo videti grožnjo tam, kjer bi bilo smiselno videti priložnosti, lahko postane težka ovira na poti k pomembnim življenjskim ciljem.

Tudi v **Svetem pismu** imamo ogromno zgodb o pogumu in strahu: (i) Mojzes je bil pogumen, ko je vodil Izraelce iz Egipta. Kljub temu, da je vedel, da je to misija, ki je lahko usodna, je bil Mojzes odločen, da bo izpolnil Božjo voljo. (ii) David je bil pogumen, ko je premagal velikana Golijata. Kljub temu, da je bil David le mlad fant, je bil odločen, da bo branil svoje ljudstvo pred Golijatom. Pa tudi (iii) strah pred Bogom, ki je pogosto prisoten v Svetem pismu kot čustvo, ki ga ljudje občutijo ob soočenju z Božjo svetostjo, močjo in sodbo. Ta strah pred Bogom je v krščanstvu povezan s spoštovanjem in ponižnostjo pred Božjo prisotnostjo, zato je »strah Božji« tudi eden od darov Svetega Duha. Strah pa se pojavi tudi kot posledica greha, v nekaterih primerih se strah povezuje s krivdo in občutkom ločenosti od Boga. Primer tega je zgodba o Adamu in Evi, ki sta po grehu v Edenu začutila strah pred Bogom.

----- vsebina odlomka risanke (petek) -----

1. del 00:00 – 28: 07

Zgodba se prične s prikazom male junakinje Meride in njene družine: mame Elinor in očeta Fergusa. Ta ji za rojstni dan podari nov lok in jo uči streljat. Mama se sicer s tem ne strinja, a Merida je navdušena. Ena izmed puščic zaide v gozd in ko jo gre Merida iskat tam vidi čarobno »bibo« - ki naj bi te popeljala k usodi. Nenadoma iz gozda pride velik medved in Fergus se s svojimi vojščki bojuje proti njemu.

Risani film nato prikazuje pokrajino, morja in gore in vmes govori glas, ki pravi: pravijo, da nam usodo kroji zemlja, da je del nas in mi smo del nje, drugi govorijo, da je stkana kot blago – življenje enega človeka se prepleta z drugimi. Vsak išče svojo usodo ali beži pred njo, marsikdo je ne najde, nekatere pa sama pokliče.

Medved Mordu Meridinemu očetu Fergusu odtrga nogo in to postane velika legenda. Mama je rodila trojčke, razigrane fante, ki si lahko vse dovolijo. Merida pa v sebi čuti, da mora izpolnjevati želje staršev, ker je princesa. Zanja je že vse načrtovano, mama ji diktira praktično vsak korak in Merida se pri tem ne čuti svobodna. Mama ji govori, kakšna mora biti, kako se mora vesti, kaj

mora početi in to, da mora biti kot princesa popolna. Merida komaj čaka kak dan, ko ji ni treba biti princesa, ko je lahko samosvoja, ko vzame lok in puščice, zajaha konja in vzame »usodo« v svoje roke, se odpravi v naravo, opazuje nebo, spleza na visoko goro in pije iz slapu.

A prostega potepanja je kmalu konec in že se mora vrniti na grad, kjer je deležna maminih nauk. Med drugim ji tudi razodene, da bodo kmalu na grad prišli lordi s svojimi sinovi in med njimi bo tudi tisti, s katerim se bo zaročila. Vsak klan bo pripeljal enega snubca, ki se bo potegoval za Merido. Mama jo vabi, da se čim prej sprijazni s svojo usodo in sprejme tistega izmed snubcev, ki bo zmagal v boju zanjo in se lahko poročil z njo. Mama ne razume, da Merida tega noče, kljub temu, da so ji dali vse, kar si je želela. Merida želi le, da se srečanje odpove, želi si biti svobodna. Mama pravi, da to počne zgolj za njeno dobro.

Pride dan, ko se na dvoru pojavijo snubci. Prvi je na vrsti klan Macintosh, ki predstavi svojega snubca. Nato klan MacGuffin, in Dingwall. Med klani se začne prepir in pretep. Ko se ta poleže, se prične tekmovanje. Princesa Merida sama določi način bojevanja in izbere si lokostrelstvo. Vsi so pripravljeni zunaj na poligonu in tekma se prične. Vsak izmed treh snubcev strelja na tarčo, en bolj uspešno, drugi manj. Eden izmed snubcev zadane čisto sredino. Takrat pa pride na prizorišče tudi Merida in izjavi, da bo tudi ona tekmovala za svojo roko, ki jo bo izbrala. Na vseh treh tarčah zadane čisto sredino in vsi osupnejo. Mama jo odvede v sobo, kjer pa ji Merida oporeka, da nje nikoli nihče ne vpraša, kaj pa ona zares želi. Reče celo, da raje umre, kot da sprejme načrt svoje mame za njeno življenje. Mama vzame njen lok in ga vrže v ogenj, Merida pa zbeži iz gradu in se odpravi na svojo pot.

----- vsebina odlomka risanke (sobota dopoldan) -----

2. del 28:07 – 57:30

Med divjim jahanjem na konju, medtem ko Merida beži iz gradu svojih staršev, kar naenkrat pade iz konja in se znajde med navpičnimi visokimi kamni, ki tvorijo nekakšen krog. Potem uzre majhne modre leteče lučke, ki jo vabijo v gozd do majhne hiše, kjer živi stara gospa, rezbarka ki izdeluje skulpture iz lesa. Merida kmalu ugotovi, da so jo modre »bibe« pripeljale do čarovnice od katere želi odkupiti vse rezbarije in še en urok, v zameno pa ji da svojo medaljo, ki jo nosi za vratom. Merida izrazi željo, da bi uročila mamo in s tem spremenila svojo usodo. Starka naredi zvarek in iz zvarke piškote, ki ga mora Merida odnesti mami, da ga poje in potem se bo spremenila njena usoda. Merida se vrne na svoj dom, pripravi za mamo čaj in kolaček. Mami ponudi kolaček in postane ji slabo, oditi mora v sobo. Mamo močno boli trebuh in kar naenkrat se ta spremeni v ogromnega medveda. Kralj sliši glas medveda in ga zavoha in se ga odpravi iskat. Merida želi mamo »medveda« spraviti na varno saj se zaveda, da bi jo lahko ubili, če bi jo videli spremenjeno v medveda. Merida s pomočjo svojih bratov spravi mamo na varno ven iz gradu in iskat staro čarovnico, da bi prekinila urok. Najde njeno hišo, a čarovnice ni več tam, pustila pa je sporočilo, kako prekiniti urok pred novo zoro, sicer bo ukrok postal trajen. Ker pa je urok narejen v rimah in simbolih, ne Merida ne mama (medved) ne razumeta, kaj je potrebno storiti. Ko se zjutraj zbudita si najprej naredita zajtrk –ulovita in spečeta ribe. Nato se v gozdu pojavijo »bibe«, ki jim sledita. Te ju pripeljejo do porušenega kamnitega gradu, ki je nekoč mogočno stal na tem mestu.

NAVODILO: spodaj je nanizanih kar nekaj izhodišč in dinamik za delo po skupinah. Animator naj izbere tiste, ki se mu zdijo bolj uporabne oz. izvedljive glede na starost udeležencev v skupini. Nekateri stvari so namreč uporabne tako za 4. kot za 9. razred, spet druge bolj samo za starejše udeležence. Vsekakor pa naj vsaka skupina obdeli del kateheze, ki govori o strahu in pogumu v Svetem pismu.

- Animator naj si katehezo dobro pregleda, da si lahko vnaprej pripravi vse **pripomočke!**

1. KAJ NAS JE V RISANKI NAGOVORIL - dinamika

Dinamika 1

- Sedimo v krogu.
- Vsak se obrne k najbližjemu sosedu (levo ali desno) in na kratko podeli z njim tisto, kar ga je v risanki najbolj nagovorilo, se mu vtisnilo v spomin, mu je bilo najbolj všeč.
- Nato se obrne na drugo stran, k drugemu sosedu in podeli z njim, kaj pa ga je morda zmotilo v risanki, kaj mu ni bilo všeč, kaj bi storil drugače če bi bil Merida, mama, kralj ...

Dinamika 2

- Na animatorjev znak, tri, štiri, zdaj, naj vsakdo pokaže s prsti ene roke kako bi ocenil risanko. 5 je najboljša, 1 je najslabša.
- Ko pokažejo zadržijo številko s prsti in se dajo skupaj tisti, ki so pokazali isto številko (npr. 5-ke skupaj, 3-ke skupaj ...)
- Vsaka skupina pripravi kratko obrazložitev svoje ocene. Če je nekdo dal npr. oceno 5, naj pove, zakaj najvišja ocena, kaj je bilo tako odlično, kaj ga je tako nagovorilo. Prav tako tisti, ki je dal oceno 1, naj to zagovarja.

2. POGOVORIMO SE O RISANKI – pogovor

Z udeleženci navežemo pogovor o risanki, kaj se je pravzaprav tam dogajalo. Lahko si pomagamo s spodnjimi vprašanji, če ne pride prej do spontanega pogovora.

- a) Kako bi opisali glavno junakinjo, princeso Merido? Kako se razlikuje od drugih princes, ki jih poznamo iz risank?
- b) Zakaj se Merida in njena mati, kraljica Elinor, pogosto prepirata?
- c) Kako se v filmu Merida odloči, da bo spremenila svojo usodo? Kaj bi vi storili v podobni situaciji?
- d) Kakšen pomen imajo tradicije in družinske vrednote v filmu? Kako lahko ohranjamo ravnovesje med spoštovanjem tradicij in sledenjem svojim sanjam?
- e) Ali bi lahko rekli, da je Merida pogumna? Kdo je poleg nje še pogumen?

3. MOJ NAJVEČJI STRAH - pogovor (vprašanja lahko tudi napišemo na listke in jih potem vlečejo

in nanje odgovarjajo)

- Kako veš, da je nekoga strah? Ali lahko strah prepoznamo po določenih znakih?
- Ali sam poznaš strah? Ali si že kdaj občutil strah? Kako se počutiš, če te je strah? Ali ti je všeč, če se nečesa bojiš? Ali lahko uživaš v strahu?
- Česa se bojimo? Ali lahko najdemo nekaj primerov, česa vsega je ljudi strah?
- Ali se česa bojimo, čeprav se tega ne bi bilo treba bati? Ali je strah lahko koristen?
- Ali misliš, da ljudje zlahka govorimo o svojih strahovih?
- Ali le stežka govorimo o tem, česar nas je strah? S kom lahko govoriš o svojih strahovih?
- Ali moraš biti že malo pogumen, da sploh lahko govoriš o lastnih strahovih?
- Ali biti pogumen pomeni, da te ni strah? Ali se strah in pogum izključujeta?
- Pogum je odsotnost strahu. A) Ali potem sploh obstajajo pogumni ljudje, če se je vsakdo že kdaj česa ustrašil/se bal/se česa boji. B) Ali si pogumen, ker zjutraj v varnem okolju zajtrkuješ kosmiče in te ob tem ni strah?
- Kdo je za vas pogumen? Zakaj?
- Ali zase veš, če si pogumen?
- Ali lahko izgledaš pogumno, pa to v resnici nisi?
- Ali sem lahko pogumen, če me je nečesa strah?
- Kako bi bilo, če se ne bi ničesar bali?

4. OBUP – IGRA S STOLI

Vsak udeleženec stoji za svojim stolom. Levo roko ima na hrbtu, z desno pa drži stol tako, da ga nagne naprej in so zadnje noge v zraku. Udeleženci morajo priti okoli kroga nazaj na svoje mesto, ne da bi katerikoli stol padel. Če kateri stol pade, se morajo vsi udeleženci vrniti na izhodiščno točko in pričeti znova.

5. FOKUS – PADEC ZAUPANJA

Udeleženci se razdelijo v trojke. Dvojica se postavi za enim tako, da vsi gledajo v isto smer. Med njimi naj bo korak ali dva razmaka. Tisti, ki stoji spredaj, se nagne in pade nazaj (kakor domina), partnerja za njim pa ga morata ujeti. Nato se zamenjamo, da je vsak enkrat v vlogi »padalca«.

6. ZGODBA O MIJINEM STRAHU (uporabimo samo, če imamo časa na pretek)

- Spodnja zgodba (avtor je ChatGPT) pripoveduje o deklici Miji, ki je premagala strah. Ko animator prebere zgodbo povpraša udeležence, ali so tudi sami kdaj občutili kak podoben strah in kako so ga premagali.

Bilo je v majhnem mestu, kjer je živela deklica po imenu Mia. Mia je bila prijazna in vesela deklica, vendar je imela eno težavo - bila je zelo, zelo previdna in se je bala skoraj vsega. Njena največja nočna mora pa je bila tema. Ko je bilo noč, in lučke so se ugasnile, je Mia začela doživljati strašne nočne more.

Vsako noč je prosila svojo mamo, naj pusti prižgano lučko v njeni sobi, da bi odgnala temo. Toda včasih, ko se je prebudila sredi noči, je opazila, da je luč ugasnila, in takrat se je začela trepetati

od strahu. Mia je vedno govorila svojim staršem o svojem strahu, vendar nihče ni mogel popolnoma razumeti, zakaj se boji teme.

Neke noči pa se je vse spremenilo. Mia je sanjala o pustolovščini, kjer je bila pogumna junakinja, ki se ni bala ničesar. Sanje so bile tako resnične in živahne, da je, ko se je zbudila, začela razmišljati o tem, kaj bi se zgodilo, če bi postala junakinja v resničnem življenju. Mia se je odločila, da bo premagala svoj strah pred temo.

Naslednji večer, ko je prišla noč, je Mia sama ugasnila lučko v svoji sobi. Sprva je bilo težko, saj so se občutki strahu začeli prebujati. Toda Mia je globoko vdihnila, se spomnila svojih sanj in se odločila, da bo premagala svoj strah.

Zaprla je oči in si predstavljala, da je močna junakinja. V svoji domišljiji se je borila s svojim strahom in ga premagala. Ko je odprla oči, je ugotovila, da je njena soba postala svetlejša, in v tem trenutku je spoznala, da je premagala svoj strah pred temo.

Mia je začela spati brez prižgane lučke in ni več doživljala nočnih mor. Postala je pogumna deklica, ki se ni bala teme. Z vsakim naslednjim dnevom se je Mia počutila močno in prepričana, da se lahko spopade s svojimi strahovi.

In tako je deklica Mia spoznala, da je pogum nekaj, kar nosimo v sebi, in da ga lahko uporabimo, da premagamo svoje strahove. Postala je junakinja svoje zgodbe in se ni več bala nobene teme.

7. KOLEKTIVNI POGUM – PADEC Z MIZE

Udeleženci se postavijo pred mizo v dve strnjeni koloni tako, da gledajo eden proti drugemu. Vsak tak par udeležencev se prime za roke. En udeleženec se postavi na rob mize, tako da je s hrbtom obrnjen proti ostalim. Nagne se nazaj in »pade« na roke ostalih udeležencev. Aktivnost lahko ponavljamo toliko časa, da pridejo na vrsto vsi udeleženci, ki želijo. V koloni sodelujejo vsi udeleženci, za padec z mize pa nikogar ne silimo. Pozor: pazimo na varnost!

8. POGUM V SVETEM PISMU

V tem jedrnem delu kateheze se bomo osredotočili bolj na pogum in ne na strah, da bomo videli **kaj je zares pravi pogum v Božjih** in ne samo človeških očeh.

a) Kje srečamo pogum v Svetem pismu – dinamika

Udeležence razdelimo v dve ali tri skupine. Vsaka skupina ima nalogo, da najde na pamet čim več primerov iz Svetega pisma, kjer najdemo pogumna dejanja ljudi. Lahko so iz Stare ali iz Nove zaveze. Povemo jim, naj pomislijo na like in zgodbe, ki so jih spoznali pri verouku ali jih slišijo v berilih pri sveti maši. Na voljo jim damo nekaj minut za premislek, svoje ugotovitve naj zapišejo na list.

- Dodatno: lahko naredimo tekmovanje med skupinami. Vsak pravilen naštet primer šteje 1 točko. Če je iz Stare zaveza šteje 2 točki. Če gre za pogumno ženo šteje 3 točke.

b) Primeri poguma v Svetem pismu

- Mojzes je bil pogumen, ko je vodil Izraelce iz Egipta. Kljub temu, da je vedel, da je to misija, ki je lahko usodna, je bil Mojzes odločen, da bo izpolnil Božjo voljo.
- David je bil pogumen, ko je premagal velikana Golijata. Kljub temu, da je bil David le mlad fant, je bil odločen, da bo branil svoje ljudstvo pred Golijatom.

- Estera je bila pogumna, ko je rešila judovsko ljudstvo pred holokastrom. Kljub temu, da je bila Estera v veliki nevarnosti, je bila odločena, da bo rešila svoje ljudstvo.
- Jezus je bil pogumen, ko je govoril proti krivičnim oblastem. Kljub temu, da so ga oblasti sovražile in celo želele ubiti, je bil Jezus odločen, da bo govoril resnico.
- Apostoli so bili pogumni, ko so širili evangelij. Kljub temu, da so bili pogosto preganjani, so apostoli bili odločeni, da bodo širili Božjo besedo.
- Marija je bila pogumna, ko je sprejela Jezusovo rojstvo. Kljub temu, da je vedela, da bo to pomenilo veliko trpljenja, je bila Marija odločena, da bo sledila Božji volji.

9. DAR STRAHU BOŽJEGA

Eden od darov Sv. Duha je tudi dar strahu Božjega. Najprej se z udeleženci pogovorimo o tem pojmu, kaj si predstavljajo, oz. ali so sploh že slišali za to (birmanci najbrž ja, ostali pa kakor kdo).

- Ali ste že kdaj slišali za strah Božji?
- Ali je strah pred Bogom dober ali ne? Zakaj?
- Ali veste povedati kakšen primer strahu Božjega iz Svetega pisma?¹
- Ali vas je bilo kot otroke kdaj v Cerkvi (pred Bogom) strah? Kako to, zakaj?
- Ali imamo danes ljudje premalo ali preveč strahu pred Bogom? Zakaj?
- Zakaj pravimo, da je strah pred Bogom dar, darilo in kako ga lahko uporabimo, da nam bo v življenju koristilo?

- **Razlaga strahu božjega** (za animatorja)

Spodnje besedilo naj animator pove s svojimi besedami, lahko se sicer tudi prebere in pokomentira, a je bolje, da se pove čim bolj »domače« in nezakomplicirano.

»Strah božji ne pomeni, imeti strah pred Bogom. Dobro vemo, da je Bog Oče, ki nas ljubi in želi naše odrešenje; vedno nam odpušča, vedno! Zato nimamo razloga za strah pred Njim. Strah božji je dar Svetega Duha, ki **nas spominja, kako majhni smo pred Bogom** in njegovo ljubeznijo, in da je naše dobro v izročitvi v njegove roke s ponižnostjo, spoštovanjem in zaupanjem. Ravno to je strah Božji: izročitev dobroti našega Očeta, ki nas ima zelo rad.

Strah je spremljevalec človeka. Kaj torej pomeni bogaboječnost, strah do Boga? Sveto pismo govori o tem strahu in pri birmi prejmemo dar Svetega Duha, ki se imenuje dar strahu božjega. Namesto da bi se strahu osvobodili, ga prejmemo kot dar. Razumemo, da ima verjetno ta strah drugačen pomen: na eni strani je torej strah, ki je posledica stiske, slabe izkušnje, občutka, da

¹ Primer strahu Božjega iz Svetega pisma najdemo v Stari zavezi, ko Izraelci prejmejo Deset Božjih zapovedi na gori Sinaj. V knjigi 2. Mojzesovi (Exodus) 20:18-20 piše:

"Vse ljudstvo je videlo grom in bliskanje, zvok rogov in goro, ki se kadi. Ko je ljudstvo to videlo, se je treslo in obstalo od daleč. Rekli so Mojzesu: »Govori ti z nami, poslušali bomo, a ne naj govori z nami Bog, da ne umremo.« Mojzes jim je dejal: »Ne bojte se! Kajti Bog je prišel, da bi vas preizkusil in da bi vas bojazen pred njim vzgajal, da ne grešite.«" V tem primeru ljudje doživljajo globok strah Božji, ko se Bog pokaže na gori Sinaj in daje svoje zapovedi Izraelcem. Njihova reakcija na mogočno Božjo prisotnost je strah in tresenje. Mojzes jih potem potolaži in pojasni, da je Bog prišel, da bi jih preizkusil in vzgojil v bojazen pred Njim, da bi se izogibali grehu. Ta primer iz Svetega pisma poudarja spoštovanje in strah pred svetim, kar je pogosto prisotno v odnosu med stvarnikom in človekom. To ni strah pred grožnjo ali kaznijo, temveč strah pred častjo in svetostjo Boga, ki vodi k spoštovanju in poslušnosti.

smo v nevarnosti; na drugi strani pa strah, ker iz spoštovanja in ljubezni ne želimo storiti ničesa, kar bi ranilo odnos in nas oddaljilo od Boga ter od zavesti njegove navzočnosti v našem življenju. Ko sem s prijateljem, naredim vse, da bi bilo najino prijateljstvo trdno in pristno, strah me je, da bi se kaj zalomilo. Prav tako lahko rečem, da ker verujem v Boga, me je strah, torej čutim tako veliko spoštovanje, da ne bi storil ničesar, kar bi bilo v nasprotju z mojo vero. Ker Boga, ki me je ustvaril, ljubim, me je strah, da bi pozabil na jutranjo ali večerno molitev, da bi pozabil na pogovor z njim, kot me je strah, da bi pozabil na zmenek z dekletom. V moči tega daru nas prevzame sveto spoštovanje do Boga, ko vstopimo v cerkev ali pred križ ali sveto hostijo, v kateri živi Jezus. Strah božji nam pomaga delati dobro, rasti v veselju, spoštovati Boga v zavesti, da je to edini pravi odnos medsebojne ljubezni. V tem primeru je strah božji podoben želji, da bi ne razočarali nekoga, ki nas ima rad oziroma imamo mi radi njega. Bojimo se, da ga ne bi prizadeli v vzajemnem odnosu..

10. POGUM POD STOLOM

Udeleženci, kdor želi, lahko opravi izziv poguma pod stolom. Igra je preprosta. Vzamemo stol, naloga igralca pa je, da brez dotika tal pride okrog stola oz. pod stolom (navpično). Uporabimo lahko tudi klopco. Igra terja pogum, moč in vztrajnost. Igralci lahko z vajo poskusijo večkrat.

KATEHEZA 2: NE DAJ SE, VZTRAJAJ!

----- za animatorja -----

Pri katehezi bomo govorili o VZTRAJNOSTI. Iz risanke Pogum je lepo vidno, kako Merida vztraja pri svojem, ne želi se podvreči drugim ampak je na trenutke že kar malo trmasta. Vztrajnost je lastnost močnih, nepremagljivih, borbenih, je pa tudi lastnost, ki ni vedno pozitivna. Če nek otrok vztraja v svoji trmi, če nekdo vztraja v grehu ... takrat ni pametno vztrajati. Pravijo celo, da ima hudič eno dobro lastnost in to je vztrajnost.

Vztrajnost je odločitev, da grem tudi preko sebe in svojih omejenosti. Iz Meridine zgodbe se lahko naučimo, da kdor vztraja in se trudi je za svoj trud poplačan, nagrajen. Ko pa da človek vse od sebe in preda Bogu tisto, kar sam ne more storiti, potem lahko pričakuje Božji blagoslov. Bog »ne mara« mencačev, tistih, ki »zdaj bi, zdaj ne bi«, ki kar naprej kolebajo in so kot spužva, ki je ne moreš stisniti v roko. Biti vztrajen pomeni imeti moč, vedeti kaj želiš in si za to pripravljen plačati ceno in vztrajati.

Na verskem področju bi lahko rekli, da vztrajati v veri pomeni, da sem trden v veri tudi tedaj, ko mi je težko, ko je moja vera preizkušana, ko bi najraje »vrgel puško v koruzo«. Tedaj Bog preizkuša mojo vztrajnost in stanovitnost v veri. Vztrajati v delu za dobro, vztrajati v svetosti in pravičnosti tudi za ceno lastnega ugleda. Vztrajnost je lastnost svetnikov, tistih torej, ki so kljub težavam vztrajali do konca.

In še beseda o razliki med vztrajnostjo in trmo. Josh Shipp ju je definiral: »Vztrajnost je trma z namenom.« Trma je torej sama sebi namen, če pa jo usmerimo v nek cilj, lahko govorimo o vztrajnosti. Ali drugače: »Trmasti smo, ko ne odnehamo v nečem, kar koristi ali paše le nam.« O vztrajnosti pa govorimo, ko ne odnehamo in naredimo do konca neko nalogo ali odgovornost, tudi ko je težko.

----- vsebina odlomka risanke (sobota popoldan) -----

3. del 57:30 – 1:21,30

Merida ob raziskovanju starih ruševin gradu pade skozi luknjo stolne dvorane, kjer je orožje, okostnjaki in grobnica. Merida ob pogledu na grobnico ugotovi, da so doživeli tako usodo zaradi uroka, ki jim je spremenil življenje. Princ je namreč postal medved, proti katerem se je Meridin oče že bojeval. In v tistem trenutku ga zagleda pred seboj, groznega medveda Morduha, ki mu obe z mamo uspešno ubežita. Merida predlaga, da se čim prej vrneta na grad, da prekineta urok, razumeli sta namreč, da morda Merida zašiti tapiserijo – sliko njihove družine, ki jo je v jezi z mečem raztrgala. Tako Merida stopi pred plemena, ki se ravno prerekajo med seboj in poudari pomen skupnosti in medsebojnega sodelovanja za skupno kraljestvo. Merida tudi prizna krivdo, da je bila sebična in da mora pomagati k skupnemu zavezništvu med plemeni. S pomočjo Meride tudi sama plemena ugotovijo, da je si mora vsak sam izbrati svojo usodo ne pa, da mu jo krojijo drugi. Medtem Merida pomaga mami (medvedu), da se skrivoma prebije do tapiserije v sobi, ki jo je treba zašiti. Zgodi pa se, da Meridin oče pride v sobo in odkrije medveda (svojo ženo) in ta

zbeži iz gradu. Merido zaklene v sobo in gre skupaj s tremi plemeni na lov za medvedom, nevedoč, da je to pravzaprav njegova žena. Ker pa so tudi Meridini trije bratje jedli uročeno pecivo, se tudi oni spremenijo v majhne medvedke. Bratje rešijo Merido iz sobe, ki zajaha konja, vzame tapiserijo in oddrvi za materjo (medvedom). Plemena medtem obkolijo medveda in ga zvežejo. Tedaj pa se pojavi pravi in grozni medved Morduh, ki se zaplete v boj s kraljico (medvedom) in je premagan. Prebujati se začne novo jutro, sonce vzhaja in Merida mora pohiteti, sicer bo mama za vedno ostala medved. Hitro na plano potegne tapiserijo, ki jo je v gradu že sešila in z njo odene svojo mamo. Žal pa se mama ne spremeni nazaj v osebo, ampak ostane medved. Meridi je hudo in se zjoka miselč, da je za vedno konec. A ko sonce popolnoma vzide, se medved spremeni nazaj v mamo, kraljico in ženo, prav tako pa tudi trojčki.

Tri plemena z ladjami odpotujejo nazaj v svoja kraljestva. Merida spozna, da je potreben pogum, da zmoreš krojiti svojo usodo in da ta ni vnaprej zapisana.

----- kateheza -----

1. POGOVORIMO SE O RISANKI

Z udeleženci navežemo pogovor o risanki, kaj se je pravzaprav tam dogajalo. Lahko si pomagamo s spodnjimi vprašanji, če ne pride do spontanega pogovora.

- Kaj te je nagovorilo v zadnjem delu risanke?
- Katere pozitivne lastnosti lahko damo Meridi? (DINAMIKA: Lahko damo na sredino plakat in napišemo na sredino »Merida«, udeležence pa povabimo, da napišejo čim več dobrih lastnosti, ki so jih zaznali pri Meridi – od tukaj potem vzamemo dobro lastnost VZTRAJNOST).
- Ali se je Meridina vztrajnost splačala?
- Kaj ti pride najprej na misel, ko zaslišiš besedo vztrajnost?
- Ali bi zase lahko rekel, da si vztrajen?
- Ti je bilo kdaj težko vztrajati? Opiši kdaj?
- Kaj bi svetoval nekemu sovrstniku, ki ni vztrajen (pa je to lahko na področju šole, treningov ...), kako bi ga prepričal, da se vztrajnost splača?
- Ali bi lahko rekli, da ljudje kar nekako vztrajamo v grehu?

2. VZTRAJAJMO SKUPAJ - vaja

Da se vztrajnost poplača in da prinaša sadove, tudi če sprva ne uspe, nam lahko pokaže naslednja vaja.

Dva udeleženca sedeta na tla s hrbti obrnjena drug proti drugemu in se z rokami spoprime. Nato poskušata vstati. Celotno vajo smo v tišini. Težo prenašata drug na drugega. Najti je treba pravo ravnotežje. Ko se je par navadil, pristopi še tretji udeleženec, ki se vsede iz strani. Zopet poskušajo vstati. Vedno znova prihajajo novi. Čim več jih je, tem težje se je prav namestiti. Ob tem pa ni nujno, da se dogovorijo, kdaj bo tisti pravi trenutek, ko naj bi vsi vstali.

Igramo lahko tudi v več skupinah po 4.

Po vaji se lahko pogovorimo:

- Kako sem se počutil?
- Sem se bal?
- Kako sem doživljal druge udeležence?
- Je bilo težko vztrajati?

3. MOJZES VABI IZRAELCE K VZTRAJNOSTI

A) **SVETOPISEMSKI ODLOMEK:** 2 Mz 14,10-18: Bog reši Izraelce čez morje

DINAMIKA: svetopisemski odlomek se natisne in razreže po vrsticah. Udeleženci morajo odlomek sestaviti, nato pa ga prebirajo, vsak eno vrstico.

*Ko se je faraon bližal, so Izraelovi sinovi vzdignili oči in zagledali Egipčane, ki so šli za njimi. Izraelovi sinovi so se silno prestrašili in so vpili h Gospodu. Rekli so Mojzesu: »Ali mar ni bilo grobov v Egiptu, da si nas odpeljal, da umremo v puščavi? Kaj si nam storil, da si nas izpeljal iz Egipta? Ali ti nismo že v Egiptu govorili in rekli: ›Pusti nas, da služimo Egipčanom!‹ Saj bi bilo boljše za nas, da bi služili Egipčanom, kakor da umremo v puščavi.« Mojzes je rekel ljudstvu: »**Nikar se ne bojte! Vztrajajte** in videli boste rešitev, ki vam jo danes nakloni Gospod. Kajti kakor danes vidite Egipčane, jih ne boste videli nikdar več. Gospod se bo bojeval za vas, vi pa ostanite mirni!«*

Gospod je rekel Mojzesu: »Kaj vpiješ k meni? Ukaži Izraelovim sinovom, naj se odpravijo! Ti pa povzdigni palico in iztegni roko nad morje in ga razdeli, da bodo šli Izraelovi sinovi po suhem sredi morja! In jaz bom zakrknil srce Egipčanom, da pojdejo za njimi. Potem bom pokazal svoje veličastvo nad faraonom in vso njegovo vojsko, nad njegovimi vozovi in konjeniki. Egipčani bodo spoznali, da sem jaz Gospod, ko pokažem svoje veličastvo nad faraonom, nad njegovimi vozovi in konjeniki.«

B) POGOVOR IN RAZLAGA ODLOMKA

- Ali se ti tarnanje Izraelcev zaradi strahu pred Egipčani zdi upravičeno?
- Kakšna bi bila razlika, posledice, če bi Izraelci obupali, in kaj se je zgodilo, ker so vztrajali ...?
- Smo tudi mi kdaj taki kot Izraelci in se iz strahu raje uklonimo drugemu mnenju in ne vztrajamo v svojih vrednotah?
- Kdo ti je zgled vztrajnosti v resničnem življenju in zakaj?
- Ali si si v življenju že zadal kakšen cilj, za katerega si se mogel pošteno potruditi, da si ga dosegel? Ali si bil pri tem ves čas motiviran in vztrajen ali si kdaj hotel odnehati? Zakaj si se odločil, da boš vseeno vztrajal (oziroma zakaj si prenehal)?
- Na katerih področjih v tvojem življenju se ti zdi, da je pomembna vztrajnost? Kje z njo nimaš težav in kje ti gre vztrajanje dosti težje od rok?
- Katere so glavne ovire in pasti, zaradi katerih ne uspeš vztrajati pri zastavljenih ciljih?

- Katere stvari in koraki bi ti pomagali, da ne bi prehitro odnehal in bi čedalje bolj rasel v vztrajnosti?
- In po drugi strani – ali je vedno narobe odnehati? Kako se pravilno odločiti, kdaj nima več smisla vztrajati?
- Kje pa vidiš povezavo med vztrajnostjo in vero oziroma odnosom z Bogom? Ali pogosto vlagaš v odnos z Bogom zgolj, kadar ti paše, ali tudi takrat, ko za to nimaš ravno motivacije? Ali vidiš kakšen način, kako bi se lahko v tem izboljšal?

C) RAZLAGA SVETOPISEMSKEGA ODLOMKA

Navodilo: animator naj spodaj napisano povzame s svojimi besedami

V izbranem svetopisemskem odlomku Bog izraelsko ljudstvo (in z njimi vse nas) neposredno **spodbuja k vztrajnosti**. Pravzaprav v trenutku njihovega obupovanja in dvoma od njih zahteva le to: »Vztrajajte in videli boste rešitev.« Zdi se celo, da je vztrajnost glavna krepost, ki jo Bog želi naučiti Izraelce na njihovi dolgi poti do obljubljenе dežele. Njihova skušnjava, da bi obupali, nehali zaupati Bogu in se vrnili na stara pota nesvobode v Egiptu, se v zgodbi Exodusa (izhod iz Egipta) pojavlja spet in spet. Bila je celo tako močna in so ji bili tako podvrženi, da je Bog zaradi nje spremenil svoj prvotni načrt in Izraelce v puščavi zadržal celih 40 let.

Dogodek prehoda čez Rdeče morje, ki ga opisuje odlomek, je prvi v nizu njihovega **obupovanja in želje po vrnitvi v Egipt**, ko jih zadane preizkušnja. Bog jim je ravnokar pokazal, kakšnih čudežev je sposoben, in se jih je pripravljen poslužiti, da bi jih rešil iz suženjstva. A takoj, ko zagledajo v daljavi egiptovsko vojsko, jih premaga strah, nezaupanje in obup.

K sreči jih Mojzes spodbudi, naj se ne bojijo, temveč vztrajajo na poti z Bogom. In Bog ne zataji. Naredi enega najslavnejših čudežev v zgodovini, ko razdeli Rdeče morje in Izraelcem omogoči varen prehod, egiptovsko vojsko pa porazi.

- Ta zgodba nam daje pomembno in resnično sporočilo za naše duhovno življenje. Tako kot Izraelcem, Bog tudi nam obljublja, da bo z nami, da nas bo varoval in nas spremljal. Od nas želi le, **da mu zaupamo in vztrajamo pri hoji za Njim**. Tako smo lahko gotovi, da nas ne bo pustil na cedilu. Res, včasih so njegove rešitve naših problemov zelo "izvirne" oziroma predvsem drugačne, kot bi si želeli mi. Navadno vključujejo tudi naš trud in napor.

D) IGRA: GOR IN DOL

Razdelimo se v dve skupini. Ena skupina je »gor« in druga »dol«. Na sredino prostora postavimo nekoliko večjo količino lončkov (odvisno od velikosti skupine). Polovica naj jih bo obrnjenih z odprtino navzgor, polovica pa navzdol. Skupini imata 3 minute, da obrneta čim več lončkov tako, kot se imenuje skupina (gor – z odprtino navzgor, dol – z odprtino navzdol). Skupini lahko nato zmenjamo.

Za lažjo vizualno predstavo: www.instagram.com/reel/CmBM0-Sg6eX

Opomba: Namesto kozarčkov lahko uporabimo karkoli, kar ima dve različni strani. A naj ne bo zgolj list papirja, saj se ga ne da dobro prijati in obrniti.

E) VZTRAJNOST V MOLITVI

ODLOMEK SVETEGA PISMA: Evangelij po Luku 11, 5-13 (preberemo)

In rekel jim je: »Kdo izmed vas, ki ima prijatelja, bo prišel opolnoči k njemu in mu rekel: ›Prijatelj, posodi mi tri hlebe kruha, kajti k meni je s potovanja prišel prijatelj in mu nimam s čim postreči,‹ in mu bo oni znotraj odgovoril: ›Ne nadleguj me! Vrata so že zaprta in moji otroci z menoj v postelji, ne morem vstati in ti dati.‹ Povem vam: Če ne bo vstal in mu dal zato, ker je njegov prijatelj, bo zaradi njegove nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje.

Tudi jaz vam pravim: Prosite in vam bo dano! Išcite in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo! Kajti vsak, kdor prosi, prejme; in kdor išče, najde; in kdor trka, se mu bo odprlo. Ali je med vami oče, ki bo dal svojemu sinu kačo, če ga bo prosil za ribo? Ali mu bo dal škorpijona, če ga bo prosil za jajce? Če torej vi, ki ste hudobni, znate dajati svojim otrokom dobre darove, koliko bolj bo nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo.

POGOVOR

- Ali ste kdaj slišali za vztrajnost v molitvi?
- Ali se vam zdi, da moramo v molitvi vztrajati in zakaj ni dovolj, da prosimo in molimo samo enkrat za neko stvar?
- Ali ima kdo izkušnjo z vztrajno molitvijo, ko ste za nekaj vneto in vztrajno molili? Kaj se je zgodilo?
- Ali mora Bog vedno uslišati naše vztrajne molitve? Zakaj ja, zakaj ne? (Pojasnilo za animatorja: Bog ni avtomat, kamor vstaviš kovanec in dobiš pijačo ali čokolado. Naša molitev gotovo povzroči spremembo, a kdaj in na kakšen način, ne moremo vedeti)
- Ali poznate koga, ki vztrajno in veliko moli?
- Ali se vam zdi, da danes na splošno ljudje, predvsem mladi in otroci premalo molijo in vztrajano v veri?
- Kaj lahko pričakuje nekdo, ki vztraja v veri, v molitvi, kljub temu, da se mu včasih zdi vse brez veze, nepomembno ...?

RAZLAGA SVETOPISEMSKEGA ODLOMKA

Navodilo: animator naj spodnje besedilo povzame s svojimi besedami.

Jezus je svoje učence učil, kako moliti (molitev Oče naš). Takoj potem pa je učil o vztrajni molitvi, češ da **moramo nadlegovati Boga za stvari, ki jih potrebujemo**. Nekateri so učili: enkrat moliš in je zadeva rešena. Toda Biblija ne pravi tako. Mož je moral vztrajno trkati in potem še nadležno prositi, dokler mu gospodar ni prinesel treh hlebov kruha.

Če prejmemo nekaj instant in brez truda in vztrajanja, tega ne znamo ceniti. Vztrajnost izgrajuje naš značaj. Vztrajno bomo molili za nekaj, kar je vredno truda. Bog sliši vsako našo molitev, odgovori pa na svoj način in ob svojem času. Včasih, če ni odgovorov takoj, mislimo, da je z nami

nekaj narobe. Včasih se začnemo spraševati o Božji dobroti ali ljubezni. Izognimo se takim razmišljanjem.

Tako v molitvi kot v služenju Bogu smo vsi navdušeni, kadar je vse fino in lepo gre. Bog deluje, ljudje so ozdravljeni, vsi ljudje so navdušeni, kadar doživljamo velike manifestacije Božjega Duha. Toda ni vedno tako.

Vztrajnost je realnost. V življenju je navdušenja relativno malo. Na vrhu gore smo malokrat, v dolini pa preživimo večino časa. Vse v življenju zahteva voljo, vztrajnost in predanost: hoja z Bogom, služba, zakon, vzgoja otrok, prijateljstvo in česarkoli se lotimo.

Vztrajna molitev pravi: oziram se k Bogu za moje potrebe – za avto, za moža/ženo, za dom itd. Ne bom in ne morem doseči tega v svoji moči. V vztrajni molitvi je izpoved vere. Vztrajna molitev daje čast Bogu, saj pravi: Bog je vir vsega, kar imam. Praksa pa je taka, da Bog včasih stori, še preden moliš, za druge stvari pa včasih moliš več let in greš skozi test velike potrpežljivosti.²

F) IGRA: VZTRAJAJ V BOJU

Dvoboj s podplati. Udeležence razdelimo po dva in dva (po velikosti in teži, fantje skupaj, dekleta skupaj). Tekmovalca dvigneta noge in se suvata s podplatom v podplat. Igralec, ki izgubi ravnotežje in pade, je izgubil. Če kdo koga sune (brcne) kam drugam, je igro izgubil.

² <https://besede-zivljenja.blogspot.com/2020/09/vztrajna-molitev.html> (pridobljeno: 6. 11. 2023)

PRIPRAVA NA SPOVED: spraševanje vesti (po skupinah)

Navodilo:

- Izpraševanje vesti: besedilo bereta 2 animatorja izmenjaje.
- Za ozadje damo mirno instrumentalno glasbo, lahko prižgemo svečko, zatemnimo prostor.
- Udeležencem damo lističe in pisala, kamor si lahko zapišejo svoje grehe in si s tem pomagajo pri spovedi.

SPRAŠEVANJE VESTI

Sem redno molil, ali sem molitev namenoma opuščal? Ali molim predvsem zase ali tudi za druge? Ali jo moja molitev površna, narejena na hitro, preveč duhovno plitka?

Sem bil redno ob nedeljah pri maši? Kako sem bil pri maši: sem bil raztresen, sem motil druge, sem poslušal in sodeloval četudi mi je kdaj dolgočasno in nerazumljivo? Ali se zavedam, da pri sveti maši srečam svojega Stvarnika, ki je moj Bog in Oče?

Sem po nemarnem ali nepotrebnem izgovarjal božje ime ali Marijino ime?

Sem doma pomagal? Ali redno opravljam svoje dolžnosti, ki mi jih naložijo starši? Ali kdaj tudi sam vidim delo, ki ga je treba opraviti, ali samo čakam, da me morajo za vse prositi?

Sem bil sebičen, to pomeni, da prevečkrat gledam samo nase? Sem se grdo obnašal do svojih staršev, bratov in sester? Znam deliti z drugimi, pa naj si bo to kaka dobrot, svoje osebne stvari, šolske potrebščine ...

Sem ubogal svoje starše in učitelje? Ali si dovolim, da me za kako stvar večkrat prosijo in rečem, preden ubogam? Ali spoštujem učitelje, starše, stare starše? Jim znam to pokazati s svojim vedenjem, z besedami in z dejanji?

Sem bil nepotrpežljiv in sem takoj zahteval, da nekaj dobim ali pa, da mi nekdo nekaj naredi? Sem se kdaj razjezil na tak način, da sem s svojo jezo prizadel druge?

Sem bil nadležen in trmast zato, da bi bilo vse po moje? Ali prevečkrat vidim le svoje potrebe, ali dopustim tudi drugim, da imajo kdaj prav, da je po njihovo, da stopim nazaj in pustim drugim, da so pred menoj?

Sem bil len pri pouku? Sem motil druge, ki so hoteli sodelovati pri pouku? Sem dovolj pozoren do tistih v razredu, ki so bolj odrinjeni, ki jim gre slabše, niso tako vključeni kot sem jaz?

Se pri domačih nalogah trudim, kolikor morem? Ali sem dovolj skrben pri delu za šolo, ali čakam

do zadnjega trenutka, da opravil svoje naloge? Sem prepisoval med preizkusi znanja?

Sem komu kaj grdega rekel, se na koga drl, ali se pretepal?

Sem se lagal? Ali se večkrat komu zlažem? Kaj prikrivam s tem, ko se lažem, česa me je strah?

Sem kaj ukradel? Sem namenoma poškodoval kaj, kar ni bilo moje?

Sem druge spodbujal, naj delajo slabe stvari? Sem sodeloval pri početju slabih stvari?

Sem bil nevoščljiv do drugih, jim nisem privoščil, da so boljši od mene, ali da imajo boljše stvari od mene? Sem nevoščljiv, ko nekdo dobi boljšo oceno ali je pohvaljen, jaz pa ne?

Sem koga namenoma izključeval iz svoje družbe, da se je na ta način počutil nezaželenega?

Sem svoj prosti čas porabil za kaj koristnega, dobrega, ali pa sem samo lenaril in bil ure in ure na telefonu ali počel brezvezne stvari?

Kakšno vsebino gledam na računalniku in telefonu? Je to nasilje, golota, spolnost in drugi neprimerni posnetki, ki ubijajo mojo dušo?

Sem kdaj vulgaren v svojem govorjenju? Ali iz mojih ust prihajajo prijazne in dobre, spodbudne besede, ali pa besede, ki druge prizadanejo?

SPOZNAVNE IGRE

Navodila

Spoznavne igre igramo v petek zvečer v skupinah za kateheze skupaj z animatorjem. Časa imamo dobre pol ure. Iger je na razpolago več, vsak animator naj si izbere tiste, ki mu najbolj ustrezajo in pa seveda tiste, ki tukaj sploh niso zapisane.

1. JE TO TVOJE KOLENO

Potrebščine: pametni telefon

Animator po vrsti kliče v nek prostor udeleženca enega po enega in s telefonom fotografira zdaj nos, zdaj roko, lice, del ustnice, uho, koleno, stopalo ... Nato pridemo vsi skupaj in kažemo fotografije (ne po vrsti), udeleženci pa morajo povedati komu pripada določen del telesa.

2. 5 CENTOV

Potrebščine: 5 centov za vsakega igralca

Animator da vsakemu udeležencu 5 centov. Udeležencem pove, da pomnjenje imen prinese zaslužek. Udeleženci povedo vsak svoje ime. Igra se lahko prične. Med seboj se srečujejo in če povedo ime, dobijo cent od te osebe. Če komu zmanjka centov, naj igro kar nadaljuje. Po 2 min igro ustavimo in pogledamo, kdo ima največ denarja.

3. DOMINE

Potrebščine: /

Skupina stoji v krogu. Animator stegne svojo desno roko in in reče: »Rad smučam«. Odzove se katerikoli od skupine (samo eden), ki rad smuča in ga prime za desno roko (lahko tudi, kdor je hitrejši). Animator stegne še svojo levo roko in reče: »Rad jem čokoladno torto« ali »bil sem že v Zagrebu« in v najkrajšem možnem času ga prime za roko igralec, ki ustreza temu, kar je bilo rečeno. Sedaj s svojima prostima rokama nadaljujeta animatorjev levi in desni sosed in tako naprej, dokler skupina ne sklene krog.

4. POSNETEK

Potrebščine: pametni telefon

Animator po vrsti kliče v nek prostor udeleženca enega po enega in s telefonom posname njegovo kratko predstavitev (star sem, prihajam iz, imam bratov in sester, igram ...) vendar pri tem ne pove svojega imena. Nato pridemo vsi skupaj in poslušamo posnetku (ne po vrsti), udeleženci pa morajo povedati kdo je oddal določen opis sebe.

5. KRIŽANKA

Potrebščine: plakat in flomaster

Animator da na sredino prostora plakat na katerem je narisana razpredelnica s karo vzorcem (kot zvezek za matematiko s kvadrati). Cilj igre je narediti križanko imen in porabiti čim manj prostora. Naloga vsakega je, da vpiše v razpredelnico svoje ime čim bolj »varčno«. Na koncu prazne prostore lahko pobarvajo z barvami.

6. PODOBNI SKUPAJ

Pripomočki: /

Skupina se razporedi po prostoru in posluša animatorja. Ko ta reče: »skupaj vsi, ki ...« udeleženci poskušajo sestaviti manjše skupine glede na dani kriterij. Npr.: »Skupaj vsi, glede na mesec rojstva, ... glede na barvo las, ... glede na regijo od kje prihajaš, ... glede na razred ..., glede na spol, ...

7. PREDMET NAVDIHA

Pripomočki: raznorazni majhni predmeti

Animator pripravi vrečko z različnimi predmeti (pisalo, selotejp, šalica, zobna pasta, wc-papir, vilica ...). Skupina sedi v krogu in vrečka potuje. Udeleženec izvleče predmet in mora povedati nekaj resničnega o sebi, kar je povezano z izvlečenim predmetom.

8. ŠE NIKOLI NISEM

Pripomočki: stoli – eden manj, kot je udeležencev

Skupina sedi v krogu, razen prostovoljca, ki stoji na sredini kroga. Udeleženec na sredini začne igro s stavkom: »Nikoli še nisem ... letel z letalom, bil na Dunaju, se potapljal ... Vsi, ki ŽE imajo imenovano izkušnjo, vstanejo in zamenjajo mesta (a ne s svojim sosedom). Do stola poskuša priti tudi udeleženec iz sredine. V primeru, da ima izkušnjo samo en udeleženec, zamenja mesto s sredinskim.

9. MOJE LASTNOSTI

Pripomočki: pisala, lisiči (najbolje A5)

Vsak udeleženec napiše tri stvari o sebi (z največ nekaj besedami). Ko so vsi napisali lističe prepognejo in jih vržejo v vrečko, škatlo, na mizo ... Začne najmlajši in izvleče en listič. Prebere kar je na njem in poizkuša ugotoviti komu pripada. Na voljo ima tri poizkuse. Če mu ne uspe, listič vrže nazaj in na vrsti je naslednji v smeri urinega kazalca. Ko nekdo ugame osebo, nadaljuje tista oseba z vlečenjem novega lističa in ugibanjem.

10. PRESEDI SE ZA TRI MESTA

Animator postavlja vprašanja, otroci pa se presedajo za toliko mest, kolikor animator reče. Na enem stolu zato naenkrat sedi več ljudi ...

- Če imaš brata in sestro, se presedi za tri mesta v levo.

- Če greste z družino za vsaj en teden skupaj na počitnice, se presedi za dve mesti v desno.
- Če mama dobro skuha juho, se presedi ...
- Če ti brat ali sestra vsaj enkrat na teden pripravi zajtrk, se presedi ...
- Če si že bil kdaj v Medjugorju, se presedi ...
- Če imaš doma žival, se presedi ...
- Če je vsaj eni tvoji sorodnici ime Marija, se presedi ...
- Če ima tvoj ati plešo, se presedi ...
- Če si na duhovne vaje prišel s prijateljem/ico, se presedi ...
- Če bi imel problem in bi se o njem najprej pogovoril s sestro ali bratom, se presedi ...
- Presedi se za toliko sedežev, koliko vzklikov litanij Marije poznaš (govori naglas 😊).

11. IGRIVA IRENA

Vsak pove pred svojim imenom en pridevnik, ki se začne na enako črko kot njegovo/njeno ime (primer: Ljubeznivi Lan, Pristrčna Polonca, Mična Mateja...). Igra poteka v krogu. Nato lahko prosimo udeležence, naj se sprehajajo po prostoru in se na animatorjev znak obrnejo k najbližjemu, se z njim rokujejo in povejo svoje ime in pridevnik.

12. VESOLJSKA IMENA

Pripomočki: plakat, pisalo

Animator obesi plakat na steno tako, da je vsem v skupini lepo dostopen. Na plakatu je zapisano navodilo.

- **Novo ime:** prve 3 črke svojega pravega priimka/ prvi 2 črki svojega pravega imena
- **Nov priimek:** prvi dve črki svojega dobrega prijatelja/ prve 3 črke mesta, kjer živiš.
Primer: Urša Rozman = ROZUR; Marina Ljubljana = MALJU

Ko to napišejo, jih animator počasi povabi, naj se usedejo. Predstavitve lahko poteka tudi pred plakatom. Animator povpraša udeležence, kakšna se jim zdijo nova imena, nato pa udeležence povabi, da se predstavijo najprej z novimi imeni, za tem pa dodajo še razlago, kako so prišli do njih.

13. RAZVRSTI SE PO STOLIH

Pripomočki: stoli

Udeleženci stopijo na stole, ki so postavljeni eden poleg drugega v obliki črke C. Brez govorjenja (lahko komunicirajo na druge načine) se razporedijo po stolih od najmlajšega do najstarejšega. Pri tem ne smejo sestopiti s stolov.

Več dodatnih možnosti: Kriterij za razvrstitev je lahko tudi drugačen, npr. višina, po abecedi imena, po velikosti stopala, po barvi frizure (od najsvetlejše do najtemnejše) ...